

S:t Nicolai kyrka

I centrum av Örebro sedan 1200-talet

Frihet • Enkelhet • Tystnad • Bekymmerslöshet • Långsamhet • Andlighet • Delande

S:t Nicolai kyrka påbörjades under 1200-talets andra hälft och färdigbyggdes i mitten av 1300-talet. Den har genomgått flera stora restaureringar och är Närkes största och mest betydande medeltida kyrka. Kyrkan är uppkallad efter Sankt Nikolaus, som var biskop i Turkiet på 300-talet och känd som vår jultomte under namnets engelska form Santa Claus. Han är barnens, köpmännens och sjöfararnas skyddshelgon.

Pilgrimsmål: Engelbrektskapellet.

Under medeltiden fanns Engelbrekts kvarlevor i kapellet och människor pilgrimsvandrade hit från hela Närke och andra delar av landet för att be vid hans grav. Det berättades om underverk som inträffade där, att sjuka människor blev friska. Engelbrekt kom att betraktas som helgon i Sverige, men blev aldrig helgonförklarad av Rom. Vid reformationen begravdes hans kropp på kyrkogården och vallfärderna hit upphörde. I dag vet man inte säkert var hans grav finns.

Vi kan som nutida pilgrimer göra samma resa, gå till samma plats och uppleva samma kapell som pilgrimerna under 1400-talet gjorde. Inredningen i kapellet idag är från 1950-talet, men minnet av Engelbrekt bevaras genom hans vapensköld, som återfinns i kapellets tak.

Fakta: Engelbrekt Engelbrektsson. Troligen född på 1390-talet i Ingolsbenning utanför Norberg, mördades av meningsmotståndare 4 maj 1436 på nuvarande Engelbrektsholmen i Stora Mellösa, Närke.

Han var bergsman, adelsman och svensk rikshövitsman (från 1435). Engelbrekt var ledare för upproret 1434 mot Erik av Pommern, där syftet var att upplösa unionen med Danmark och Norge och stoppa det starka tyska inflytandet i Sverige genom att hindra kungen från att tillsätta tyska och andra utländska fogdar. Efter det att kung Erik avsatts styrde Engelbrekt Sverige från Örebro 1435–1436.

Hans staty i brons, modellerad av Carl Gustaf Qvarnström, avtäcktes på Stortorget i Örebro 1865.

Engelbrekt har utnyttjats som nationalistisk symbol av främst extremhögern. Men på 1930-talet användes Engelbrekt som en svensk antifascistisk symbol mot framför allt hotet från den tyska nazismen.

Pilgrimsmål: Ljusbäraren.

I nästan alla Sveriges kyrkor finns idag en plats där besökare kan tända ljus, men det är en ganska ny tradition. 1968 tog en Martin Lönnebo initiativ till en ljusbärare i Uppsala domkyrka. Ljusbäraren blev en succé och företeelsen spred sig över landet.

I S:t Nicolai kyrka har ljusbäraren formen av en båt, en Hjälmarsnipa. Båten är en ofta avänd symbol för den kristna kyrkan. I berättelsen om Noas ark läser vi hur de som tog sig ombord på båten räddades undan döden. Men båten är inte bara en bild av att bli räddad undan fara; den handlar om vår resa mot evigheten, livet efter döden. Då vi seglar ut lämnar vi land bakom oss för att navigera mot en ny kust. Båten återfinns också i Nicolais församlingssymbol

Pilgrimsandakt: Bön vid ljusbäraren

Jag tänder ett ljus, jag vet inte hur jag ska be
jag vet inte vad jag skall säga,
jag har inte så mycket tid

Ljuset som jag tänder är något av vad jag har,
något av min tid, något av mig själv

Jag lämnar lågan tänd
för Gud, för det eviga och obegripliga,
för mina nära och kära

Lågan står för min bön som jag bär inom mig.
Gud, återspegla Ditt ljus i mitt liv.